

Avregningsforeningerne skulde have 70 Kr. hver, men jeg tror, man har gjort et ikke ubetydeligt Arbejde for at fordele dette Beløb navnlig til de Foreninger, der holde de bedste Tyre med de bedste Stamtafler o. s. fr. for i det hele taget at fremme Sagen saa godt som muligt, men det Arbejde er, saa vidt mig bekendt, aldeles spildt, idet Ministeren har skaaet dem alle over en Kam og givet 70 Kr. til hver. Jeg vil henstille til den højtærede Indenrigsminister, om der ikke kunde være Anledning til at tage Udvalgets Indstilling til Følge paa dette Omraade, idet jeg slutter med at spørge den ærede Minister, om vi kunne vente et Tillæg til eller en Revision af Husdyrloven af 1ste April 1887; ellers vilde jeg gerne anmode det ærede Finansudvalg om at forøge Kon- toen paa dette Omraade for næste Aar.

Christiansen: Efter at jeg har hørt den ærede Ministers Udtalelse, skal jeg tilbageholde, hvad jeg ellers vilde have udtalt angaaende Vædringsforlaget Nr. 98, der angaar de industrielle Konsulenter, og jeg betoner, at jeg nu stiller mig fuldt ud paa samme Standpunkt, som det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgfreds (Lüttichau). Jeg imødejer og venter en saadan Forhandling i Finansudvalget mellem anden og tredje Behandling, at der herom kan fremkomme et Forslag, som jeg kan stemme for. Hvad der egentlig har foranlediget mig til at tage Ordet, er en Udtalelse, som i Gaar fremkom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgfreds (Hørdum). Jeg maa straks erklære, at jeg er enig i, hvad han udtalte om den Fagsskole, som er omtalt i Vædringsforlaget Nr. 96. Jeg antager for øvrigt ikke, at det er til hverdags, at vi to blive enige i saadanne Spørgsmaal, men det ere vi i alt Fald i dette Tilfælde. Der blev i Gaar talt meget om Haandværket og den Kamp, som det maa bestaa over for Storindustrien og andre Magter, og ved Siden heraf faldt der ogsaa adskillige Bemærkninger om, hvorledes det bedst kan optage denne Kamp og værne om sin Eksistens. Sandheden er denne — jeg støtter ikke min Paa- stand paa Teori, nej, jeg støtter den paa den Erfaring, jeg har vundet ved at være knyttet til Haandværket i et Tidrum af over 35 Aar, og den Erfaring, jeg har erhvervet som Repræsentant for Haandværket i en af vore største Røbstæder, og jeg støtter mig tillige til den store Tilslutning, jeg har fundet ikke blot i Møder, men ogsaa i det daglige Liv blandt Haandværkerne — Sandheden, siger jeg, er denne, at Haandværket bestaar i dette Øjeblik en stor Kamp

og befinder sig i en vanskelig Situation. Det er nu min Overbevisning, at det, hvorom det først gælder her, det, der skal bevare dets Eksistens, kan udtrykkes ved de to Ord: Personlig Dygtiggørelse! Det er det, vi trænge til, og som maa komme frem. Jeg vil da sige de Herrer, at det Sted, hvor der saa særlig skal begyndes, er Almuestolen; den maa udvikles saaledes, at der kan blive draget Omjörg for, at den unge kan saa lært noget. Man skal vel erindre, at i vor Stand, som i alle andre Stænder, er der kommet en vis Forfinelse op. I gamle Dage var det Skik, at en Haandværkers Søn fulgte sin Fader i hans Næring, men nu er det noget helt andet; nu faar Haandværkerens Søn en jævn god, omhyggelig Opdragelse, og saa skal han gaa ud i en af de Stillinger, der rage højere op i Samfundet. Det bevirker, at vi Haandværkere maa tage vore Lærlinge fra de allerlaveste Samfundsklasser, hvor Forældrene ere stillede saaledes, at de ikke en Gang kunne ofre saa meget af Børnenes Tid, at disse kunne erhverve sig de Kundskaber, der tilbyde sig. Jeg har imidlertid lagt Mærke til, og det har tit været mig en stor Glæde at se det, at naar man tager et saadant fattigt Barn og hjælper det til Rette, saa viser det en stor Væreløst, Væreløst og Væreløst, en stor Tilbøjelighed til paa et senere Stadium at erhverve sig de Kundskaber, som ere blevne nægtede det i Barn- dommens Aar. Men saa ere de tekniske Skoler det Sted, hvor de skulle have Kundskaberne, og jeg kan kun udtale for de Herrer, at det er min Overbevisning — og denne Paastand vil blive fuldt bekræftet af enhver Haandværker, der forstaaer sit Kald og gør sig den Ulejlighed at tænke derover — at de tekniske Skoler have baaret store og betydelige Frugter. Det viser sig allerede i den nuværende Generation, men det vil komme ganske anderledes frem, naar den næste Haandværkergeneration møder frem til Livets Gerning; saa skulde De saa at se, at den vil være i Besiddelse af meget mere Intelligens og Dygtighed, end den nuværende Generation raader over, og jeg siger, at de tekniske Skoler staa som et mægtigt Led i denne Udvikling. Det nytter ikke at nægte, at Haandværket i mange forskellige Forhold er trængt fuldstændig til Side, og der vil komme flere Forhold, hvor det trænges ud. I mange Forhold kan det paavises, hvorledes Haandværkssagene have maattet opgave deres selvstændige Virksomhed og selvstændige Hjem, vel vare de kun smaa, men de vare dog hyggelige og gode. De